

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

Проблеми річок України

Чому не варто забувати про Дніпро

Про Дніпро забувати не варто хоча б тому, що більшість води, яку споживають українці, є дніпровською або з його приток.

Не випадковим є те, що саме на берегах Дніпра було закладено підвалини давньоруської держави — Київської Русі. Саме Дніпру судилося стати найважливішою складовою історичного шляху «із варяг у греки».

Надзвичайно важлива роль Дніпра й нині. Його вода забезпечує роботу потужних ГЕС, які виробляють найдешевшу електроенергію. Саме з Дніпра та його водосховищ у різні боки тягнеться низка каналів. Не будь-де, а саме на березі Каховського водосховища працює найпотужніша в Європі Запорізька АЕС, використовуючи дніпровську воду.

У сфері використання Дніпра існують й особливості. Одні, скажімо, відвідують пляж, а дехто на березі будує особняк. Трапляються й такі, хто накладає лапу на острови й навіть на саму водну блакить. Відкривши кадастрову мапу України, можна пересвідчитися, що досить часто якийсь прямокутник, який має кадастровий номер, прихоплює й акваторію. Клікнувши мишкою на цей прямокутник, можна прочитати «Для сінокосіння і випасання худоби». Справді, худоба любить соковиту зелень. Щоправда, виникає запитання: як тих корів на острів доставити?

Відомо, що Дніпро люблять не лише пересічні громадяни, а й владні структури. Якщо глянути на більш-менш докладну адміністративну карту, можна побачити, що межі сільських рад часто сягають середини дніпровських водосховищ. Тим часом, згідно із Земельним кодексом України, їх повноваження нині поширюються на землі в межах населених пунктів. Усім іншим розпоряджається районна влада. А тепер уявімо ситуацію, коли в рамках окресленої децентралізації право розпоряджатися землями водного фонду перейде до місцевих громад. Що буде, якщо якійсь громаді не сподобається прохід через її територію круїзного судна або ще страшніше — днопоглиблювальні роботи для судноплавства?

Вочевидь тут можлива правова колізія. Для її уникнення потрібні виважені кроки у правовому полі — принаймні слід чітко окреслити перелік річок державного значення, право управління якими має належати центральній владі. Нині таким органом є Державне агентство водних ресурсів.

Важливим є й питання якості води в Дніпрі. У цьому разі апелювати потрібно до самих себе, бо хто як не загал перетворив береги річок на сміттєзвалища, а головне — до тих горе-господарників, які безсовісно скидають стічні води у ріку. Розв'язати ці проблеми можна лише змінивши законодавство. Бо нині самі підприємства визначають ступінь забруднення!

До слова, в Україні проголошено басейновий принцип управління водними ресурсами, тобто врахування обсягу та якості води у плануванні господарської діяльності. Це той принцип, який вже не один рік існує в європейських державах. У нас же це просто гасло, адже права басейнових рад законодавчо не закріплені. Іншими словами, цих прав просто немає, а існує лише думка громадськості.

Вочевидь, проблем у Дніпра забагато. І попри те, що він справді велика ріка, сам їх розв'язати не в змозі.

Віктор ВИШНЕВСЬКИЙ, доктор географічних наук,
Ігор СТРИЛЕЦЬ, кандидат технічних наук,
для «Урядового кур'єра»

<http://ukurier.gov.ua/uk/news/chomu-ne-var-to-zabuvati-pro-dnipro/>